

EBN JAARVERSLAG 2015/6 (Concept)

1. INLEIDING

Europa staat op een tweekop. Het EU Referendum in het Verenigd Koninkrijk op 23 juni 2016 is de ultieme manifestatie van de grote turbulentie en ingewikkeldheid van keuzes waarvoor Europa staat. Het gaat om vraagstukken ver voorbij de institutionele verhoudingen in Brussel. Het zijn de grote keuzes en dilemma's over de fundamentele ordeningen in onze wereld: economisch, ecologisch, sociaal en politiek.

In het afgelopen jaar zijn de spanningen in en rond Europa verder opgelopen. Een traag economisch herstel met grote verschillen tussen Noord- en Zuid-Europa, conflicten op tal van plekken in de wereld, met als één belangrijk gevolg aanzwellende migratiestromen vanuit het Midden-Oosten, Afrika en Azië naar Europa, zetten forse druk op het ideaal van Europese samenwerking. Veel mensen zijn onzeker en hebben het vertrouwen verloren in het functioneren van de gevestigde instituties en machtshebbers. Deels uit zich deze basale onrust als eurosceptis en opvlammend nationalisme. Dat is geen zeker geen exclusief Europese aangelegenheid, maar het gevolg van globaliseringsprocessen, die voor veel mensen overal ter wereld onzekerheid en angst voor de toekomst met zich meebrengen. De grote economische en ecologische transitie die eigenlijk nodig zijn om als planeet en mensheid te overleven komen maar moeizaam tot stand. Stagnatie en regressie dreigen de overhand te nemen. Die EBN legt zich niet bij deze trends neer. Ze schaarft zich aan de kant van nieuwe beweging, maar wel met oog voor het stugge werk dat jarenlang in de opbouw van Europa is gestoken.

De onrust heeft een dusdanige intensiteit bereikt, dat het Europese 'acquis', het arsenaal van verworvenheden waaraan jaren is gebouwd, nu ook onder druk van de onzekerheid dreigt te bezwijken. Veel van die verworvenheden zijn dermate vanzelfsprekend geworden dat niemand er meer gewag van maakt. Het besef lijkt te ontbreken dat wat is opgebouwd onderhoud vergt, en geregelde vernieuwing. Dat is hard werk, een reden waarom de EBN dit jaar tijdens het Nederlands EU voorzitterschap het programma: "Europa, Waarden als Werkwoord" is gestart, waarin de vraag centraal staat voor welke grondwaarden en historische verworvenheden we nog op de bres willen gaan staan.

De EBN is een van de oudste Europa verenigingen in Nederland. Dat heeft als voordeel dat men een lange adem heeft, en niet voor het eerst geconfronteerd wordt met de noodzaak van verandering. Al enige jaren geleden heeft de Vereniging zich op het standpunt geplaatst dat herstel van reële

betrokkenheid en praktische inzet voor Europese samenwerking hard nodig is en dat dit niet top-down kan worden afgedwongen, doch bottom-up moet worden opgebouwd en onderhouden. Zoals we in onze meerjarenvisie hebben opgetekend: “Het komt er dus op aan met energie en in eigentijdse vormen de bruggen tussen mensen in Europa te slaan, en beschikbare kennis te delen om de grote problemen gezamenlijk te lijf worden gegaan. Het klimaat van crisis, belangenstrijd en onderling wantrouwen helpt niet erg mee. Maar juist in zulke tijden is een pittigere stijl van opereren nodig.”

Met dit mandaat vanuit de EBN Algemene Ledenvergadering wordt daarom sinds 2013 gewerkt aan de opbouw van de EBN als actief Platform voor mensen die constructief en energiek met Europa bezig willen zijn: gericht, proactief, opinierend in het Europese debat. We geloven in het belang van deze ombouw naar een netwerkmodel, waarin we voortdurend op zoek zijn naar bondgenoten en waarbinnen we de wijsheid en ervaring van onze senioren leden willen verbinden aan de Sturm und Drang en eigentijdse aanpak van jongeren. Ons uitgangspunt is dat je vertrouwen niet bouwt in de loopgraven van het eigen gelijk of in harde polarisatie, maar stap voor stap kweekt, in een continue dialoog en praktische inzet. Ons nieuwe programma ‘Camino’, waarvoor we de voorbereidingen momenteel treffen samen met EBN lid en initiatiefnemer Alexander Heydendael, is hiervan een uiting (zie hieronder).

2. DE EBN 2013-2016 MEERJARENAGENDA

De transformatie naar een EBN Platform is een gestaag proces. We hebben het afgelopen jaar vastgehouden aan de in 2013 vastgestelde EBN Meerjarenagenda om te bouwen aan een aansprekend Platform voor kennisverdieping en stimulering van dialoog en debat rond Europa. We hebben het vertrouwen dat de EBN nieuwe stijl een constructieve deelnemer kan zijn aan de broodnodige revitalisering van Europa. We staan hierin niet alleen. Op tal van plekken komen nieuwe Europese civiele bewegingen op. We verkennen voortdurend de mogelijkheden van samenwerking. We hebben op dit terrein het afgelopen jaar enkele belangrijke volgende stappen kunnen zetten.

In de Meerjarenagenda (2013-2016) die door de ALV is goedgekeurd zijn het volgende afgesproken gemaakt:

- De EBN wil een actief inhoudelijk Platform zijn waarmee haar karakter als civiele beweging opnieuw gestalte krijgt – dit is een continu proces.
- Het EBN bestuur doet een grondige inventarisatie van de wensen van de leden in de opmaat naar deze transformatie – deze inventarisatie heeft in 2013/2014 plaats gevonden en zal eind 2016 in een korte email enquête worden herhaald
- Het EBN bestuur licht het ledenbestand opnieuw door op actief lidmaatschap en schoont het ledenbestand op, zodat daarna gewerkt wordt met een reële basis van leden en sympathisanten als startpunt – deze opschoning van het ledenbestand is in 2015 voltooid. Dit betekent dat er sinds 2015 circa 550 betalende leden resteren, een bestand van hoogwaardige en toegewijde leden met wie we de toekomst gaarne tegemoet zien.
- De EBN zoekt naar werkzame vormen om de inhoudelijke betrokkenheid van leden recht te doen en opnieuw vorm te geven, b.v. door inzet van thematische werkgroepen. Deze ad-hoc werkgroepen kunnen dienen als plek voor inhoudelijke verdieping en gedachtenwisseling,

als basis voor externe optredens en als input voor de EBN website, Nieuwsbrief nieuwe stijl en sociale media – ook dit is een continue proces, zie over de eerste aanzetten verderop in dit verslag.

- De overhead zal verder worden gereduceerd zodat tijd en financiële ruimte worden vrijgespeeld voor activiteiten, inhoudelijke verdieping en gezamenlijke inzet in het publieke debat – deze administratieve ombouw is inmiddels voltooid.
- De EBN website zal opnieuw worden ingericht, de Nieuwsbrief wordt hieraan gekoppeld, evenals social media (Facebook en Twitter) – website en social media zijn opnieuw ingericht en functioneren, de Nieuwsbrief nieuwe stijl zal hierop worden aangehaakt met kortere berichten en referenties naar de website. Een ontwerper heeft een voorstel gedaan, dat deze zomer van start zal gaan.
- Via de EBN website zullen administratieve handelingen als registratie en aanmeldingen voor debatten aanzienlijk worden vereenvoudigd – hieraan wordt in de zomer van 2016 in overleg met de webmaster de laatste hand gelegd.
- De betrokkenheid bij de European Movement International wordt opnieuw vormgegeven – dit proces is voortvarend ter hand genomen. Er is in de aanloop naar het NL EU voorzitterschap en tijdens het voorzitterschap veel contact geweest met de EMI, die in mei 2016 hun General Assembly in Den Haag heeft gehouden. De interacties met de EMI zijn inmiddels structureler. Zie onder EMI verderop in dit verslag.
- Er worden nieuwe samenwerkingsverbanden gezocht – er is met tal van organisaties samengewerkt. Zie verderop in dit verslag voor concrete voorbeelden van activiteiten.

3. CONCRETE STAPPEN IN 2015/6

Waar het jaar 2014/5 in verband met de geschetste Meerjarenagenda een belangrijk administratief ‘verbouwingsjaar’ was, hebben we in 2015/16 vooral ingezet op nieuwe inhoudelijke samenwerking met derden, het langzaam opbouwen van nieuwe allianties met partijen die constructief werken aan de Europese en mondiale broodnodige hervormingen.

Tijdens de ALV op 18 juni 2015 is met de leden afgesproken dat het EBN bestuur de vorming van een EBN Platform voor nieuwe bundeling van burgerkracht in Europa zou doorzetten, met name door de volgende concrete acties:

- 3.1. Nieuw EBN Platform bestuursinrichting met nieuw engagement van de leden
- 3.2. Doorzetten en uitbouw van goedlopende activiteiten en meer gezamenlijke evenementen met anderen en diverse bijeenkomsten in het kader van het EU-Netwerk Noord-Nederland
- 3.3. Activiteiten van Reclaim Europe en bouwen van nieuwe allianties met andere innoverende netwerken (binnen Nederland en internationaal) op het terrein van Europa en nieuwe democratie
- 3.4. Actief social media beleid en verhoogd dragerschap van de vernieuwde EBN website met aanpassing van Nieuwsbrief en leden attenderingen
- 3.5. Stroomlijning bestuursinzet en inzet in European Movement International (EMI)
- 3.6. Afronding opschoning ledenbestand en versimpelde financiële balans, en nieuwe wervings- en sponsoringscampagne
- 3.7. Voor eind 2016 ontwikkelen van scherpe nieuwe financieringsstrategie met vrienden, sponsors en crowdfunding.

Wij rapporteren graag kort over de voortgang

Ad 3.1. Nieuw EBN Platform bestuursinrichting met nieuwe ledeninzet

Het EBN bestuur werkt sinds 2013 als klein flexibel coördinerend team, met actieve ad-hoc inzet van bestuursleden en leden voor specifieke activiteiten. Tijdens de ALV van 2015 is de idee gelanceerd om rond verschillende actuele thema's inhoudelijke werkgroepen te beleggen, die echter geen vrijblijvende praatgroepen zouden zijn, maar korte, scherpe thematische verkenningen zouden helpen bewerkstelligen van waaruit ook EBN publieksuitingen zouden voortkomen: via achtergrondartikelen, blogs, ingezonden stukken, webdialogen en andere vormen. Daarnaast zouden zulke verbanden een rol kunnen spelen bij EBN Fact-Check acties. De EBN zou zo vanuit een gedegen inhoudelijke positie ad hoc coalities kunnen vormen met andere netwerken en met sommige netwerken intensief samenwerken.

Deze werkwijze heeft in 2015/16 een paar eerste voorbeelden gekend. Rond de thema's 'Europa: Waarden als Werkwoord', de thema's 'Is Europe Doomed' en de 'Nederlands-Griekse Media Cirkel' zijn ad-hoc werkgroepjes met leden aan de slag gegaan om over de onderwerpen te spreken. De inzet van leden is ook tastbaar geweest in een aantal acties tijdens het Oekraïne referendum. Dat heeft vooral geleid tot inbreng in de organisatie van een aantal debatten en tot bijdragen op de EBN website, zoals enkele interviews ten tijde van het Oekraïne referendum. Ook rond de ontwikkelingen in Polen zijn zulke interviews gehouden. Het bestuur wil het komende jaar deze werkwijze verder gaan uitbouwen, bijvoorbeeld in het FF@the Future en Camino traject, waarbij we actief jongeren-netwerken als Hyves en AWE (Are We Europe) willen betrekken.

Ad 3.2. Doorzetten en uitbouw van goedlopende activiteiten en meer gezamenlijke evenementen met anderen en diverse bijeenkomsten in het kader van het EU-Netwerk Noord-Nederland

Ook in 2015/6 zijn de EU Poorten en de succesvolle samenwerking met het EU-Netwerk Noord-Nederland voortgezet. Zo vonden in de loop van 2015 en begin 2016 diverse debatbijeekomsten plaats 'We are all Greeks, are We: Wegen uit de crisis' (12 maart 2015) ; 'Desintegratie of nieuwe verbeelding: Een nieuw sociaal contract voor Europa' (18 juni 2015), 'Europe: The Big Leap (15 december 2015). Daarnaast werd de opmaat gemaakt voor 'FF@The Future, de Agenda van Jongeren' die enkele trailers opleverden en einde zomer 2016 tijdens het EU Bloggers Festival nieuwe Europeanen, bloggers en filmers bijeen zal brengen.

We zetten daarnaast de succesvolle debatsamenwerking in het verband van het EU-netwerk Noord-Nederland voort (zie hieronder) en praten met NGIZ over verdere samenwerking. Samen met NGIZ werd in april 2016 een drukbezocht Brexit debat georganiseerd in het Huis van Europa.

Ad 3.3. Activiteiten van Reclaim Europe en het bouwen van nieuwe allianties met andere innoverende netwerken (binnen Nederland en internationaal) op het terrein van Europa en nieuwe democratie

De EBN nieuwe stijl werkt via een netwerk van netwerken model. We werken gericht met anderen samen in creatieve coalities. Naast de reeds langer bestaande allianties en verbanden met andere Europese verenigingen (zoals VDE, de civil society partners via de EMI, etc.) of denktanks (zoals Bruegel, Euractiv, Bridging Europe), is ook in 2015 nadere afstemming gezocht met NGIZ, met NEXUS, met democratiseringsorganisaties als Network Democracy of DIEM25, met enkele Europese afdelingen van politieke partijen, met hogescholen en universiteiten, en organisaties die zich bezig houden met b.v. duurzaamheid en nieuwe energiepolitiek, zoals De Grote Transitie, of Europa & het nieuwe Werk, of Europese veiligheidspolitiek. We hebben samengewerkt met organisaties die zich richten op concrete Europese politieke casus, zoals de Modern Greek Society. We zijn in contact met jongerenclubs zoals HYVES en AWE. Die verschillende verkenningen en dialogen dienen als basis voor input voor activiteiten, EU Poorten en andere gezamenlijke acties.

- Zo is de EBN een van de founding clubs van Reclaim Europe, zie www.reclaimeurope.nl, waarbinnen we sinds voorjaar 2014 de samenwerking zijn aangegaan met acht netwerken van mensen (zoals Bridging Europe, European Alternatives, Network Democracy en anderen) die constructief met Europa en Europese democratie bezig zijn. Reclaim Europe wordt op politiek opportune momenten geactiveerd voor gerichte gezamenlijke acties en om te werken aan nieuwe vormen van betrokkenheid bij Europa. Reclaim Europe zal de zomer van 2016 weer geactiveerd worden in de nasleep van het EU UK referendum, dat – wat de uitslag ook is – de noodzaak van nieuwe democratische bewegingen in Europa enorm zal doet toenemen.
- Ook andere netwerken zijn in toenemende mate bondgenoten. Zo heeft de EBN in juni 2015 met een groep Griekse en Grieks-Nederlandse intellectuelen de Nederlands-Griekse Media Cirkel opgezet die zich richt op berichtgeving rond Griekenland en Z.Europa, en het afgelopen jaar ook veel heeft bericht over migratievraagstukken. De EBN heeft samen met de Media Cirkel vier activiteiten mee georganiseerd, van de boeklancering van de bestseller van de VRT journalist Bruno Tersago 'Groeten uit Griekenland' over de gevolgen van het EU Griekenlandbeleid, een rembetika concert in Paradiso Amsterdam in december 2015 voor hulp aan vluchtelingen, een Grieks-Nederlandse poëzie/culturele discussie middag aan de UvA.
- Daarnaast is in april 2016 samengewerkt met het G10 festival Filosofie en Economie in Amsterdam waarin de EBN twee panels hostte in de Westerkerk, en met het SpringtoCome festival georganiseerd door Fairouz Ben Salah, waarin samen met vijftien gasten uit Arab Spring landen, het Midden Oosten Platform, Network Democracy, Pakhuis de Zwijger e.a. over de meerjarengevolgen van de Arabische lente werd gedebatteerd.

Deze voorbeelden onderstrepen het motto van onze werkwijze: better together. We gaan door met het aangaan van coalities voor het organiseren van Europese bijeenkomsten.

3.4. Actief social media beleid en verhoogd dragerschap van de vernieuwde EBN website met aanpassing van de Nieuwsbrief en leden attenteringen

Naast de fysieke bijeenkomsten is de EBN on-line communicatie opgevoerd. De website heeft afgelopen jaar een vernieuwing ondergaan. Er is een webmaster aangesteld bij webhoster Organiq te Rotterdam. De website draait nu met regelmatige input, en functioneert als informatiedrager voor de EBN Agenda, publicaties, verslagen van bijeenkomsten en interviews. De EBN heeft daarnaast haar LinkedIn en Twitter presentie opgevoerd (met 420 volgers) en zal die verder uitbreiden; Facebook wordt alleen voor het aankondigen van bijeenkomsten gebruikt. Gedurende 2015 en het begin van 2016 was Thomas von der Dunk onze maandelijkse webcolumnist. De EBN wil jaarlijks een bekende columnist podium geven op onze website.

Nu de website loopt, zal een EBN Nieuwsbrief nieuwe stijl onderdeel gaan uitmaken van de gerichte social media strategie. Er is een webredactie samengesteld binnen het bestuur (bestaande uit Mark Zellenrath, Godelieve van Heteren en Rien Bongers), we gaan op zoek naar leden die willen meewerken om input te verzorgen voor de Nieuwsbrief aan de leden en andere weblogs.

Het EBN bestuur bestaat per 1 juli 2015 uit Godelieve van Heteren (voorzitter), Gera Arts (vice-voorzitter), Mark Zellenrath (secretaris), Henri Ten Camp (penningmeester), Rien Bongers (lid, social media), Suzanne Nollen (liaison in Brussel), Mara v.d. Meer (lid, FF@the Future), Kim de Jong (lid, FF@the Future), Mathieu Segers (lid, nieuwe internationale agenda's), Elsa Schrier (lid, liaison Eurodéfence), en Michiel van Ormondt (lid).

Als bekend zullen statutair en door nieuwe werkkringen op de ALV van 2016 Suzanne Nollen, Gera Arts, Mara v.d. Meer, Mathieu Segers en Michiel van Ormondt na jarenlange inzet officieel terugtreden. Er zijn enkele kandidaten voor hun opvolging. We willen echter de ALV van juni 2016 aanwenden om met de ALV een discussie te voeren over de bestuursvormgeving.

Hans van Borselen zal na vele jaren inzet voor de EBN zijn regionaal ambassadeurschap neerleggen. Hij gaat wel door als voorzitter van het EU-Netwerk Noord-Nederland (zie het EBN Jaarplan 2016/7). We zullen op 15 juni op gepaste wijze afscheid nemen van Hans in zijn hoedanigheid als regio ambassadeur en hem veel dank betuigen voor zijn niet aflatende inspanningen. Gelukkig blijft hij actief betrokken als voorzitter van het regionetwerk.

De EBN was dit jaar op 27 mei 2016 gastheer van de General Assembly meeting van onze koepelorganisatie EMI in Den Haag, in aanwezigheid van Europese beweging leden uit meer dan 20 Europese landen, vertegenwoordigers van aangesloten organisaties. En met een klinkende speech en sterk appèl van minister Bert Koenders.

3.6. Afronding opschoning ledenbestand en versimpeling financiële balans; nieuwe wervings- en sponsoringscampagne

Na de opschoningsactie in het EBN ledenbestand wordt sinds 2015 met 550 betalende leden naar de toekomst gekeken. Als alle leden 50 euro zouden betalen per jaar zou de EBN met een basisinkomen van 22.500 kunnen functioneren en haar basisactiviteiten kunnen draaien. Er hebben zich dit jaar een dozijn nieuwe leden gemeld, er zijn ook enkele leden overleden en er zijn zeven opzeggingen.

Jongeren zijn geïnteresseerd aan individuele acties en activiteiten deel te nemen, maar zijn minder geporteerd van vaste lidmaatschappen. Het bestuur heeft het afgelopen jaar daarom diverse malen gesproken over nieuwe sponsoracties en het EBN financieringsmodel. Hierover is ook met diverse externe partijen overleg gevoerd. In de zomer van 2016 willen we een klein committee met geïnteresseerde leden instellen (zie onder 3.7) om in het najaar van 2016 hierop een gerichte actie uit te zetten.

3.7. Voor eind 2016 ontwikkelen van scherpe nieuwe financieringsstrategie met vrienden, sponsors en crowdfunding. Penningmeester, voorzitter en secretaris van de EBN hebben diverse malen overlegd over alternatieve financieringsvormen en er is ruggenspraak gevoerd met deskundigen op het terrein van crowdfunding en fondsenwerving. Vanuit de ALV zullen enkele financiële deskundigen gevraagd hierover mee te denken. In het najaar van 2015 moeten deze alternatieve routes worden ingezet.

4. EBN PUBLIEKSBIJENKOMSTEN 2015/6

In 2015/16 was de EBN (mede)organisator van de volgende publieksbijeenkomsten

EBN debat 12 maart 2015: We are All Greeks, are We? Pakhuis De Zwijger, Amsterdam

De EBN organiseerde samen met Pakhuis De Zwijger in Amsterdam en Reclaim Europe de actualiteitenbijeenkomst 'We are all Greeks, are We?', een openbare dialoog over de Griekse crisis als Europese crisis. Met o.a. prof. Sweder van Wijnbergen (Universiteit van Amsterdam) en Vasilis Karakasis (Bridging Europe en Universiteit Leiden). In drie rondes rondetafelgesprekken werd met een groep van 50 Nederlandse en Griekse deelnemers gesproken over de huidige aanpak van de crisis in Griekenland en alternatieve scenarios.

EU Poort 18 juni 2015 Nieuwspoort: Europa: Desintegratie of Nieuwe Verbeelding

Dit debat was geïnspireerd door Europa's grote huidige paradoxen. Enerzijds trachten iedere week duizenden mensen in gammele boten Europa te bereiken, vragen binnen Europa veel mensen zich af waar het met het continent heen moet. Gesprekken over de trage economische groei, het democratisch tekort, het gebrek aan Europese 'ziel' en onderlinge solidariteit, de onduidelijkheid over wat Europa mensen doet of brengt, en speculaties over uittreden uit de Europese Unie (Grexit, Brexit...) houden de gemoederen bezig. Die discussies draaien vaak in voorspelbare cirkels, zonder duidelijk praktisch gevolg. 'Europa is niet de Europese Unie', stellen critici, maar wat het wel is, of hoe het zonder een Europese Unie verder zou moeten gaan komt niet boven tafel. Het lijkt een tijd van stuurloos 'doormodderen'. Tegelijkertijd zijn op tal van plaatsen mensen bezig met nieuwe praktische verbeelding van Europese kwesties, met scherpe analyses en kritische suggesties voor de toekomst. Levert dat reële aanknopingspunten op voor Europa? Nieuwe beelden van de betekenis van Europa lokaal of in de wereld? Nieuwe praktische politiek of aanpak van taai problemen?

Over deze vragen werd gedebatteerd met prof. Linda Senden (hoogleraar internationaal en Europees recht, Universiteit van Utrecht) die inging op de prijs van desintegratie en een lezing hield onder de titel: 'Europa: tegen de heilig verklaring van nationale soevereiniteit' Deze lezing werd gevolgd door een panelgesprek over nieuwe praktische verbeelding, m.m.v. de EuroNederlander nominees van dit jaar Rutger Wolfson (oud-directeur Internationale Film Festival Rotterdam); Egbert Fransen en Charlot Schans (New Europe – Cities in Transition/Pakhuis de Zwijger); Liesbeth Weijs (Montesquieu Instituut) en Nico Visser (website Europa-Nu), met de journalisten Jos Heymans (RTL Nieuws) en Hans Nijenhuis (chef Opinie, NRC).

Forum 29 juni 2015, Lancering Nederlands Griekse Media Cirkel en debat rond boek 'Groeten uit Griekenland', van Bruno Tersago, VRT correspondent in Athene; Amsterdam UvA

Tijdens deze publieksbijeenkomst aan de vooravond van een cruciale top over de Griekse steunpakketten, werd de door de EBN mede vormgegeven Nederlands Griekse media cirkel gelanceerd. Dit is een initiatief van Griekse intellectuelen en Nederlandse counterparts, gelieerd aan het genootschap voor Nieuwgriekse studies, voor bredere berichtgeving over Griekenland en de relaties met Europees beleid. De Mediacirkel werd ten doop gehouden met een publieksevenement, waarin ook het boek 'Groeten uit Griekenland' van de VRT correspondent, journalist en schrijver Bruno Tersago werd gelanceerd.

Zie: <http://www.nieuwgrieksestudies.nl>

EU Poort 15 december 2015: 'Europe Leap: Staan voor een betere toekomst voor Europa en de wereld', Nieuwspoort Den Haag

Deze EU-Poort stond in het teken van 'Europe Leap': de noodzaak van een forse sprong voorwaarts voor Europa. De editor-in-chief van The Economist vatte het goed samen: 'Those who believe in an open, liberal world order need to act more boldly in its defence...' Wie gelooft in een open samenleving moet er meer voor gaan staan. Centraal in het debat stond de vraag hoe maatschappelijke partijen het Europese roer kunnen helpen wenden. De avond omvatte columns en interviews met Tomas Vanheste (Europa journalist voor De Correspondent) over de wenselijkheid van een grote sprong voorwaarts; Carlo Trojan en Ian de Jong (vml hoge ambtenaren in Europa) over de verschillende inspiraties van het Europese project, Lionel Veer (Nederlandse ambassadeur bij UNESCO in Parijs) over Europa's culturele rol in de wereld; Josien Pieterse (Directeur Network Democracy) over noodzakelijke nieuwe vormen van democratie; Jozias van Aartsen (G4 burgemeester Den Haag, net terug van Cities4Climate, over de vitale rol van steden en urbane netwerken in Europa), en Martijn Jeroen v.d. Linden (onderzoeker EU project Creating Economic Space for Social Innovation en initiatiefnemer De Grote Transitie) over fundamentele economische en ecologische transformaties die nodig zijn voor een echte sprong voorwaarts.

EBN panels in G10 festival voor Economie en Filosofie, 1-2 april 2016, Westerkerk/Beurs van Berlage Amsterdam

Dit tweedaagse festival bracht economen, filosofen en andere politiek-culturele denkers uit heel Europa samen, zoals Slavoj Žižek, Yanis Varoufakis (on Skype), Paul Mason, Jan Zielonka, Marli Huijjer, Zygmunt Bauman, Johana Oksala, Wolfgang Streeck, Frederieke Hegger, Miriam Rasch, Mathieu Segers en Willem Schinkel, Christoph Türcke, en ervaren geopolitieke denkers als Jan Pronk en Wei Wei Zhang.

De EBN was medeorganisator van de panels over 'Postcapitalisme', met Yanis Varoufakis, Paul Mason en Slavoj Zizek. En het panel 'Is Europe doomed', over mogelijke scenario's voor Europa, met Oxford historicus Jan Zielonka, Mathieu Segers en Jan Pronk.

EBN/NGIZ debat: UK EU Referendum: To stay or to go, is that the question? 15 april 2016, Huis van Europa, Den Haag

Een drukbezocht debat op vrijdag 15 april georganiseerd samen met de NGIZ. Drie internationale UK watchers gingen in debat met de deelnemers over de feiten en fictie in de huidige referendum debatten in het Verenigd Koninkrijk. **Prof. Iain Begg** (London School of Economics) ging in op de prijs van een eventuele Brexit, de vele redenen voor de Britse euroscepsis en de politieke en economische gevolgen van een Brits uittreden. **John McLellan** (Director Scottish Newspaper Society, vml editor van The Scotsman en lid van de Infacts.org presscircle website) vergeleek de mediacoverage van het huidige referendum met zijn eerdere ervaring in de jongste Schotse referenda en trok interessante parallellen. **Isabella Schwarz** (European Cultural Foundation) analyseerde de bredere culturele implicaties van een eventueel Brits vertrek en drong aan meer rekenschap te geven van de culturele dimensie van een Europese desintegratie.

EBN inzet in festival SpringtoCome, 15-16 april 2016, Pakhuis de Zwijger, Amsterdam

Vijf jaar na de Arabische Lente, bracht het SpringtoCome festival juristen, economen, dichters, denkers en activisten uit de hele Arabische wereld samen in Amsterdam in zeven openbare dialogen om te spreken over de noodzaak van langetermijn visies op de ontwikkelingen in de regio. De EBN was in de persoon van de voorzitter actief betrokken bij de organisatie van de panels en modereerde het panel over de economische oorzaken van de Arab uprisings, met prof. Samir Makdisi (University of Beirut) en dr. Paul Aarts (UvA) en het panel over nieuwe institutionele vormen met Mohammed Hussainy (director of the identity center Jordan), Abraham Miro (former minister of Economy and Finance, Syrian interim government), Souraya El Kahlaoui (Attac Morocco), Youssef Cherif (project leader IWPR, political analyst), Hilla Dayan (Amsterdam University College, cofounder of Academia for Equality) en Michelle Werning (Hero Construction Company).

EBN rondetafel bijeenkomst Europa als mondiale speler, Waarden als Werkwoord, 19 mei 2016, Krasnapolsky Amsterdam

Deze rondetafel bijeenkomst werd georganiseerd ter voorbereiding van de EU Poort op 15 juni 2016 over Europa als Mondiale Speler. Het Nederlands voorzitterschap van de EU valt in een uiterst turbulente periode. Veel mensen vrezen voor verdere polarisatie en gewelddadige escalaties in Europa en een desintegratie van de Europese Unie onder druk van economische stagnatie, migratie, gebrekkige democratie en dreigende exits. Verdeeldheid slaat de trom. Volgens critici wreekt zich dat de Europese Unie in haar vormgeving hoofdzakelijk een pragmatische gemeenschap is gericht op economische integratie, en minder een waarden- en veiligheidsgemeenschap. De Unie vervult een eigen geopolitieke rol. Maar zonder een actievere en creatievere inzet voor de samenwerking zou de Europese Unie wel eens geen lang leven meer beschoren kunnen zijn. De vraag is wat dit met Europa

als zodanig zou doen. De druk op het Europese continent wordt steeds groter. Onder de titel: Europa: Waarden als Werkwoord, organiseert de EBN daarom twee actualiteitenbijeenkomsten: een invitationale rondetafelgesprek op 19 mei en een open EU Poort aansluitend op de ALV op 15 juni in Nieuwspoor, Den Haag. Met een groot gevoel van urgentie willen we de vraag centraal stellen op welke wijze en met welke praktische inzet we nog kunnen staan voor de grondwaarden waarmee zo vaak wordt geschermd. De tijd voor gratis praten is voorbij: wie nog gelooft in de waarden waarop de Europese Unie zegt te berusten, dient opnieuw scherp na te denken en de mouwen op te stropen. De ontwikkeling van de *EU Global Strategy* vormt een mooi aanhaakpunt voor deze discussie.

Met Sachi Claringbould; Meine Pieter van Dijk; Laura Fruhmann; Hans Groen; Godelieve van Heteren; John Huige; Tamara van Kessel; Martijn van der Linden; Damiaan Meuwissen; Eimert van Middelkoop; Ernst John Kaars Sijpesteijn; Fairouz Ben Salah; Socrates Schouten; Liliane Stadler; Rutger Wolfson; Mark Zellenrath.

EBN Openbare lezing van Minister Koenders tijdens EMI General Assembly, 27 mei 2016, Den Haag

Aan het slot van de EMI General Assembly in Den Haag op 27 mei 2016 verwelkomde de EBN – in aanwezigheid van collega's uit heel Europa - Minister Bert Koenders die een openbare lezing hield over de noodzaak van hervorming met grotere inzet van civiele partijen.

Zie: <http://europesebeweging.nl/minister-bert-koenders-urges-emi-to-step-up-to-help-to-meet-the-fundamental-european-reform-challenges/>

5. EBN NETWERKEN: EU-NETWERK NOORD-NEDERLAND EN WERKGROEP EURODEFENSE

5.1 EU NETWERK NOORD NEDERLAND

Het EU-Netwerk Noord-Nederland bestaat inmiddels al ruim vijf jaar en is in deze periode 52 keer bijeen geweest, afwisselend in Leeuwarden, Groningen en Emmen. Het Netwerk heeft als doel voornemens en besluiten van de EU actief en kritisch te volgen voor wat betreft de gevolgen voor instellingen, bedrijven en personen in het Noorden des Lands. Naast info en discussie is het netwerken van deelnemers m.b.t. samenwerking op Europese thema's ook van groot belang. Het aantal deelnemers en belangstellenden ligt op ruim 300. Er is ook een LinkedIn pagina met ruim 200 volgers. Op de website van de EBN staan de uitnodigingen voor de bijeenkomsten en verslagen hiervan. Het gemiddeld aantal deelnemers per bijeenkomst is rond 40. Hans van Borselen, onze Regio-Ambassadeur voor Noord-Nederland is de vaste voorzitter. In het afgelopen verenigingsjaar waren de volgende thema's aan de orde: Het Nederlands voorzitterschap van de EU, het Referendum over de Oekraïne.

Bijeenkomst 5 maart 2015, Europa in de Provinciale Verkiezingen, Groningen

Debat over Europa in de Provinciale statenverkiezingen. Met drie prominente provinciale politici en

een Europarlementariër: Henk Brink, gedeputeerde voor onder meer Europese zaken in Drenthe, Nienke Homan, lijsttrekker/fractievoorzitter GroenLinks in Groningen, Johannes Kramer, gedeputeerde namens de provinciale partij FNP in Fryslân en Paul Tang, lid van het Europees Parlement namens de PvdA. Het debat vond plaats aan de hand van thema's met bijbehorende stellingen:

- Landbouw en voedsel,
- Cultuur (Regionale identiteit, Leeuwarden Culturele Hoofdstad van Europa 2018)
- Regionaal beleid (Samenwerkingsverband Noord-Nederland, Horizon 2020)
- Vrij thema

Verslag:

<http://europesebeweging.nl/europa-netwerk-noord-nederland-referendum-bepalend-voor-nederlands-eu-voorzitterschap/>

Bijeenkomst 29 oktober 2015, Debat over levenskansen Culturele Hoofdstad 2018, Leeuwarden

In 2018 is Leeuwarden samen met Valletta, de hoofdstad van Malta, 'Europese culturele hoofdstad'. Het is een status die inmiddels een groot aantal steden binnen de Europese Unie verbindt. Iedere stad dient er zelf wat van te maken. De ene stad slaagt daar beter in dan de andere. Het debat ging over de vraag hoe Leeuwarden ervoor staat. In toenemende mate worden vragen gesteld over de levenskansen van het project. Oeds Westerhof, lid van 'Team 2018' en verantwoordelijk voor de Europese contacten, schetste namens de organisatie de stand van zaken van dit moment. Rimmer Mulder, voormalig hoofdredacteur van de Leeuwarder Courant, wierp vervolgens een kritische blik van buitenaf. Heel veel mensen weten misschien niet eens waar KH2018 voor staat. Wat is eigenlijk 'mienskip' (centraal thema)? Wat zijn de kansen en wat de risico's voor mensen, organisaties en instellingen die willen aanhaken. Krijgen die wel voldoende ondersteuning vanuit de centrale organisatie? Lukt het de organisatoren om niet alleen de Friese hoofdstad, maar de hele noordelijke regio te bereiken? Is er naast de top-down benadering vanuit de centrale organisatie, die tot nu toe zichtbaar is, ook sprake van groei in de beweging van onderop naar een mooi cultureel jaar 2018? Hoe lopen de verbindingen naar Europese netwerken? Veertig mensen woonden de discussie bij.

Bijeenkomst 26 november 2015, 'Onzichtbaar' Nederlands Voorzitterschap Europese Unie, Groningen

Met prof. Dr. Tom Eijsbouts: "Als fungerend voorzitter van de Europese ministerraden in de eerste helft van 2016 kan het Nederlandse kabinet er niet omheen het Associatieverdrag van de Europese Unie met Oekraïne actief te verdedigen." Hij zei dat op de netwerkbijeenkomst op donderdag 26 november 2015 van EU-netwerk Noord-Nederland in Groningen.

Verslag: <http://europesebeweging.nl/europa-netwerk-noord-nederland-referendum-bepalend-voor-nederlands-eu-voorzitterschap/>

Eind juni 2016 is een bijeenkomst gepland over het Europees landbouwbeleid.

5.2 EURODÉFENSE-NEDERLAND NETWERK

Dit netwerk, nauw gelieerd aan de EBN als werkgroep is reeds vele jaren actief op het terrein van Europees veiligheidsbeleid. EuroDéfense – Nederland is lid van het pan Europese EuroDéfense netwerk. De eerste EuroDéfense werkgroepen stammen uit 1994 en zijn destijds opgezet op Europees vrede- en veiligheidsbeleid te bevorderen.

Vanuit het EBN bestuur is Elsa Schrier, tevens secretaris van het Nederlandse EuroDéfense netwerk, de belangrijkste liaison.

Young European EURODEFENSE Conference 2015, 2-7 augustus 2015, Breda, KMA/ Den Haag, KIVI

In de eerste week van augustus 2015 vond onder groot animo de Young European EURODEFENSE Conference 2015 plaats op de Koninklijke Militaire Academie in Breda, onder voorzitterschap van Dr. Wim van Eekelen. Rond 70 jonge academici uit tien verschillende landen namen deel aan de vele lezingen en excursies. De debatten gingen in op de complexe veiligheidssituatie in de wereld, de nieuwe geopolitieke verhoudingen, de eisen aan samenwerking en de verdeeldheid onder Europese landen die intensievere samenwerking vaak in de weg staat. Men ging ook in op Europese inzet elders in de wereld. In tien groepen werd gedurende de week gewerkt aan een position paper over de ontwikkeling van het nieuwe Europese veiligheidsbeleid. Deze papers werden door EURODEFENSE aangeboden aan de Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, Federica Mogherini, die bezig is met het ontwikkelen van een nieuwe strategie voor Europa als mondiale speler die in juni 2016 wordt gelanceerd.

6. EURONEDERLANDER VAN HET JAAR en NANKE MEUTER

Ook in 2015 is de EuroNederlander van het Jaar Award uitgeschreven en tijdens de feestelijke ALV/EU Poort op 18 juni uitgereikt aan Nico Visser en Liesbeth Weijs van het Montesquieu Instituut. De familie Meuter heeft aangegeven de Nanke Meuter award zeker voor vijf volgende jaren te willen sponsoren. Met de familie Meuter wordt gewerkt aan een nieuwe formule voor de Award. In samenspraak is de Nanke Meuter Award voor 2015/16 gekoppeld aan het FF@the Future jongerentraject en zal einde zomer 2016 'nieuwe stijl' opnieuw worden uitgereikt volgend op het Reclaim Europe festival.

7. EBN BEROEPSCOMMISSIE

- Krachtens artikel 14 lid 3 van de statuten kent de EBN ook een beroepscommissie. De ledenvergadering heeft deze commissie in mei 2010 ingesteld. Leden zijn: Marion van Emden en de heren van Nispen en Vis. Op de diensten van de beroepscommissie hoefde in 2015/6 geen beroep te worden gedaan.

8. EBN RAAD VAN ADVIES

De EBN wordt sinds mei 2010 bijgestaan door onze Raad van Advies, die op strategisch belangrijke momenten wordt geraadpleegd. De Raad van Advies staat onder leiding van prof. mr. Pieter van Vollenhoven, met als leden Monica den Boer, Daan Huisinga, Henrik Kröner, Rimmer Mulder, Claes de Vreese, Mendeltje van Keulen, Mechteld Oomen en Rutger Wolfson en Miriam Offermans. De Raad van Advies kwam in 2015 niet in voltalligheid bijeen. Individuele leden van de Raad zijn wel op thema's geraadpleegd. Medio 2016 is een vergadering voorzien zodra de uitslagen van het EU referendum in het Verenigd Koninkrijk duidelijk zijn.